February, 2016
Volume 01: No. 02
മലയാളപ്പച്ച
malayala pachcha

കുടുംബം അധികാരം പ്രതിരോധം

ആധുനികാനന്തര ചെറുകഥകളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഒരു പഠനം

സമൂഹത്തിന്റെ ഊടും പാവുമാണ് കുടുംബം. മനുഷ്യന്റെ സാംസ്കാരിക മുന്നേറ്റത്തിൽ കുടുംബം ഒരു സുപ്രധാന ഘടകമാണ്. കുടുംബത്തെ മാറ്റി നിർത്തിക്കൊണ്ട് സ്ത്രീപുരുഷബന്ധം, വ്യത്യാസം, വിവേചനം, സമത്വം എന്നിവയെപ്പറ്റി മാത്രമല്ല സമൂഹത്തെയും സാഹിത്യത്തെയും പറ്റിയും സംസാരിക്കുക സാധ്യമല്ല. ഒറ്റപ്പെട്ട പ്രതിഭാസമായിട്ടല്ല കുടുംബം നിലനിൽക്കുന്നത്, സമൂഹത്തിന്റെ മാറ്റങ്ങൾ അതിൽ പ്രതിഫലിക്കുന്നു. ദീർഘമായ കാലയളവിലെ പ്രായോഗികമായ സാമൂഹികാനുഭവത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ ലോകജനത ഉരുത്തിരിച്ചെടുത്തതാണ് കുടുംബവ്യവസ്ഥ. അത് സമൂഹത്തിന്റെ നിലനില്പിന് അനുപേക്ഷണീയമാണ്.

നാടോടിയായ പ്രാചീനമനുഷ്യനിൽനിന്ന് നാഗരികതയിലേയ്ക്കെത്തിച്ചേരുന്നതിനിടയിൽ കുടുംബം പല മാറ്റങ്ങളിലൂടെ കടന്നു പോവുകയുണ്ടായി. സഹോദരീസഹോദരന്മാർ സംഘമായി വിവാഹിതരാകുന്ന രക്തബന്ധ കുടുംബമാണ് അറിയപ്പെട്ടതിൽ വെച്ച് ഏറ്റവും പ്രാചീനം. പിന്നീട് സംഘകുടുംബങ്ങൾ പ്രത്യക്ഷമായി. ദമ്പതിമാർ താൽപര്യമുള്ളിടത്തോളം മാത്രം ഒന്നിച്ചു പാർക്കുന്ന താൽക്കാലിക കുടുംബത്തിനു ശേഷം ഒരു പുരുഷൻ നിരവധി സ്ത്രീകളെ വേൾക്കുന്ന ഗോത്രാധിപത്യ കുടുംബം നിലവിൽ വന്നു. പിന്നീടാണ് മനുഷ്യജീവിതത്തെ നിർണ്ണയിച്ച സംഭവമായ സ്വകാര്യസ്വത്തെന്ന സങ്കല്പം ഉണ്ടാകുന്നത്. അതോടെ ഓരൊറ്റ ഇണയെ വേൾക്കുന്ന ഏക ദാമ്പത്യ വ്യവസ്ഥ നിലവിൽ വന്നു.

കുടുംബരൂപം സാമൂഹികവ്യവസ്ഥയുടെ സൃഷ്ടിയാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ സമൂഹസംസ്കാരം അതിൽ പ്രതിഫലിക്കും.

സമൂഹത്തെ എന്നപോലെ സാഹിത്യത്തെയും നിർണ്ണയിച്ചത് കുടുംബബന്ധങ്ങളായിരുന്നു. കുടുംബത്തിനകത്തും പുറത്തുമുള്ള സ്ത്രീപുരുഷബന്ധങ്ങൾ എന്നും സാഹിത്യത്തിന് പ്രിയപ്പെട്ട വിഷയങ്ങളായിരുന്നു പ്രത്യേകിച്ച് ചെറുകഥാ സാഹിത്യത്തിന്. മനുഷ്യന്റെ വ്യക്തിപരവും സാമൂഹികവുമായ ജീവിത തൃഷ്ണകളെ ഏറ്റവും സൂക്ഷമമായി രേഖപ്പെടുത്താൻ കഴിയുന്ന സാഹിത്യരൂപമാണ് ചെറുകഥ. സാമൂഹിക പ്രശ്നങ്ങളെക്കാളുപരി ചിന്താപ്രസ്ഥാനങ്ങളെയും ദാർശനിക പ്രശ്നങ്ങളെയും തത്ത്വാധിഷ്ഠിത വിചാരങ്ങളെയും ചെറുകഥയ്ക്ക് വിഷയമാക്കിയ ആധുനികാനന്തര കാലഘട്ടം ജീവിതാനുഭവങ്ങളെയും വ്യക്തികളെയും അപനിർമ്മിക്കുകയോ അപരവ്യക്തിത്വങ്ങളെ കാട്ടിത്തരികയോ ചെയ്യുന്ന ഒരു പുതിയ കഥനസമ്പ്രദായം രൂപപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി. നവകൊളോണിയലിസം, കമ്പ്യൂട്ടർവത്കരണം, ഇലക്ട്രോണിക് വാർത്താവിനിമയം ഇവയെല്ലാം ചേർന്ന് സൃഷ്ടിച്ചെടുത്ത പുതിയ വ്യവസ്ഥ കുടുംബം എന്ന സാമ്പ്രദായിക സങ്കല്പങ്ങളെ പാടേ നിരാകരിച്ച് വ്യത്യസ്തമായ സാംസ്കാരികമാനങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കിയെടുക്കുന്നതായി കാണാം.

ആഗോളീകരണത്തിന്റെ വ്യവസ്ഥകളും ജീവിതരീതികളുമാണ് സമകാലികസാഹിത്യത്തിൽ തെളിയുന്നത്. ഇന്നത്തെ ജീവിതത്തിന്റെ വിധവും വിപത്തും സമകാലിക ചെറുകഥകൾ പിടിച്ചെടുത്തിരിക്കുന്നു. കുടുംബത്തിനകത്തും സമൂഹത്തിലും ആർത്തികളും ആസക്തികളും വിഘടനങ്ങളും അധിനിവേശങ്ങളും ഒളിഞ്ഞും തെളിഞ്ഞും വ്യാപകമാണ്. മാറുന്ന കുടുംബസങ്കല്പങ്ങളെയും കുടുംബത്തിനകത്തെ അധികാര പ്രതിരോധങ്ങളെയും ആധുനികാനന്തര ചെറുകഥകൾ എപ്രകാരം അടയാളപ്പെടുത്തിരിക്കുന്നു എന്നതാണ് ഈ പ്രബന്ധത്തിലൂടെ അന്വേഷിക്കുന്നത്. സുഭാഷ് ചന്ദ്രൻ, കെ.ആർ. മീര, ആർ. ഉണ്ണി എന്നീ കഥാകൃത്തുക്കളുടെ തിരഞ്ഞെടുത്ത കഥകളെ മുൻനിർത്തിയാണ് അന്വേഷണം.

കുടുംബം പഴമയും പുതുമയും

പിതൃദായക്രമത്തിലേക്കുള്ള മാറ്റം, സ്ത്രീധനസമ്പ്രദായത്തിന്റെ തിരനോട്ടം, വളരെ വ്യത്യസ്തങ്ങളായ കുടുംബപശ്ചാത്തലങ്ങളിലും സാമൂഹ്യസാഹചര്യങ്ങളിലും വളർന്ന സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ തമ്മിൽ ഏർപ്പാടു ചെയ്യപ്പെട്ട വിവാഹങ്ങളിലൂടെ നിലവിൽ വന്ന സ്വതന്ത്ര കുടുംബങ്ങളുടെ വളർച്ച, സാമൂഹ്യപരിഷ്കരണത്തിൽ നിന്ന് സമുദായ പോഷണത്തിലേയ്ക്കുള്ള നീക്കം, ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ-തൊഴിൽരംഗങ്ങളിലേയ്ക്ക് മദ്ധ്യവർഗ്ഗസ്ത്രീകളുടെ പ്രവേശം, പരമ്പരാഗത കുടുംബമൂല്യങ്ങളുടെ

ഇടർന്നുമുള്ള സാന്നിദ്ധ്യം മുതലായ നിരവധി ഘടകങ്ങളുടെ സങ്കീർണ്ണമായ പ്രതിപ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെയാണ് ആധുനിക കുടുംബം കേരളത്തിൽ രൂപമെടുത്തത്. സാഹിത്യവും കുടുംബബന്ധങ്ങളുടെ മാറ്റങ്ങളെ കാലഘട്ടങ്ങളിലൂടെ രേഖപ്പെടുത്തി. കൂട്ടുകുടുംബവ്യവസ്ഥയിൽനിന്ന് അണുകുടുംബ വ്യവസ്ഥയിലേയ്ക്ക് കുടുംബസങ്കല്പങ്ങൾ മാറി. കുടുംബത്തിനുള്ളിലെ സ്ത്രീപുരുഷ സംഘർഷങ്ങളെ ആധുനികാനന്തര കഥകൾ ശക്തമായി രേഖപ്പെടുത്തി.

പഴയമൂല്യസങ്കല്പത്തിൽ നിന്നും പുതിയതലങ്ങളിലേയ്ക്കുള്ള യാത്രയ്ക്കിടയിൽ നഷ്ടപ്പെടുന്ന സംസ്കാരങ്ങളെ പുതിയ കഥകൾ ഉണർവോടെ രേഖപ്പെടുത്തുന്നു സുഭാഷ്ചന്ദ്രന്റെ 'ഗുപ്തം: ഒരു തിരക്കഥ' എന്ന ചെറുകഥ സമൂഹത്തിന്റെ ലക്കുകെട്ട പോക്കിലേക്ക് സദാ ജാഗ്രുകയായി തുറന്നിരിക്കുന്ന ഒരമ്മൂമ്മക്കണ്ണിനെ കാണിച്ചു തരുന്നു. ഒരു ചെറിയ പെൺകുട്ടിപോലും ഉപഭോഗവസ്തുവാകുകയും ഓരോ ചെറിയ ആൺകുട്ടിവരെയും ഉപഭോക്താവാകുകയും ചെയ്യുന്ന ഉപഭോക്തൃ സംസ്കൃതിയുടെ ഭയാനകകാലമാണ് 'ഗുപ്ത'ത്തിലേത്. മധ്യവർത്തി മലയാളിയുടെ ആർത്തിപിടിച്ച ജീവിതരീതികളും നഗരജീവിതത്തിലെ യാന്ത്രികതയും ഫ്ലാറ്റുകളിലെ അനാഥപ്പെടുന്ന ബന്ധങ്ങളും സ്വന്തം രഹസ്യലോകങ്ങളുടെ ആഹ്ലാദങ്ങളിൽ വിവേകത്തിന്റെ താക്കോൽ കളഞ്ഞു പോകുന്ന കുട്ടികളും അടങ്ങുന്ന വർത്തമാന കാലത്തിന്റെ പേടിപ്പെടുത്തുന്ന എല്ലാ അവസ്ഥകളിലൂടെയുമാണ് 'ഗുപ്തം' കടന്നു പോകുന്നത്. ഇവിടെ ഒരമ്മൂമ്മയുടെ സാന്നിധ്യമാണ് അപകടങ്ങളിലേയ്ക്ക് പോകാനിരുന്ന ഒരു കുടുംബത്തിന് ആശ്വാസമാകുന്നത്. 'അന്നുമുതൽ ഞാൻ മടിയിൽ സൂക്ഷിച്ച ഈ താക്കോൽ നിന്റെ സന്തോഷത്തിന്റെയും താക്കോലാണെന്നെനിക്കറിമായിരുന്നു. പക്ഷേ അത് അന്നു നിനക്കു തരാതിരുന്നതെന്താ തന്നാൽ നീ വീണ്ടും ആരെയെങ്കിലും അതിനുള്ളിൽക്കേറ്റി പൂട്ടുമായിരുന്നു.! നിന്റെ പിറക്കാൻ പോകുന്ന അനിയത്തിക്കുട്ട്യോ, നിന്റേമ്മ്യോ, ചെലപ്പോ എന്നെത്തന്ന്യോ....' ആസക്തികളിൽ കുടുങ്ങിപ്പോയ പുതിയ തലമുറകളെ മോചിപ്പിക്കാൻ പഴയ തലമുറയുടെ നന്മ വേണ്ടിവന്നു. പുതിയ കുടുംബസങ്കല്പങ്ങളിൽ പഴമയുടെ ഈ നന്മകൾക്ക് ഇടമില്ലായിരുന്നു. ഭൂതകാലത്തിന്റെ തണുത്ത ഇടവഴികളിൽ നിന്ന് വർത്തമാനകാലത്തിന്റെ ചൂടിനെ തണുപ്പിക്കാൻ അമ്മൂമ്മസ്പർശം വേണ്ടിവരുന്നതിനെ സുഭാഷ് ചന്ദ്രൻ കഥയിലൂടെ രേഖപ്പെടുത്തുന്നു. വർത്തമാനകാല അധികാരതന്ത്രങ്ങളെ പ്രതിരോധിക്കുന്ന പഴമയുടെ നന്മയെ കഥ വാർത്തെടുക്കുന്നു.

അധികാര പ്രതിരോധങ്ങൾ

വ്യക്തിയുടെയും വ്യവസ്ഥയുടെയും ശരിതെറ്റുകൾ വ്യത്യസ്തമാകുമ്പോൾ വ്യക്തിജീവിതം സംഘർഷഭരിതമാവുന്നു. കുടുംബത്തിന്റെ താളംതെറ്റുന്നു. പലപ്പോഴും അധികാരം പുരുഷനിൽ വരുന്നു. വ്യവസ്ഥാപിത കുടുംബത്തിന്റെ അധിപൻ പുരുഷനാകുമ്പോൾ അതിനുള്ളിലെ സ്ത്രീ അതിജീവനത്തിന്റെ പ്രതിരോധ തന്ത്രങ്ങൾ മെനയുന്നവളായും മാറുന്നു. മലയാളകഥയ്ക്ക് പുതിയ ആധുനികതകൾ കണ്ടെത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന എഴുത്തുകാരിലൊരാളായ മീരയുടെ പല കഥകളും മേല്പറഞ്ഞ രീതിയിൽ പ്രതിരോധത്തിന്റെ പുതുതന്ത്രങ്ങൾ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ളവയാണ്. സ്ത്രീയുടെ പരാതിപ്പെടലായല്ല സ്ത്രീയവസ്ഥയുടെ അപനിർമ്മാണമായാണ് മീരയുടെ കഥകൾ മാറുന്നത്. ഭർത്താവിനെയും മക്കളെയും ഉപേക്ഷിച്ച് മറ്റൊരാളുടെ കൂടെ ജീവിക്കുന്ന 'പശ്യ പ്രിയേ, കൊങ്കണേ...'. എന്ന കഥയിലെ സതിയെത്തന്നെ എടുക്കാം. പൂർണ്ണ വിധേയത്വവും അച്ചടക്കവുമുള്ള സ്ത്രീയായിരുന്നു സതി. ഭർത്താവിന്റെ വാക്കുകൾക്കപ്പുറത്ത് ഒരു വാക്കും ഇല്ലാത്തവൾ. ഭാര്യയുടെ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങളും നിറവേറ്റി കൊടുക്കുന്ന ഭർത്താവിനെ വിട്ട് സതി ഒളിച്ചോടി. എന്തിനായിരിക്കും ഒളിച്ചോട്ടം എന്നതിന് സതി തന്നെ മറുപടി പറയുന്നു. 'ഇറങ്ങി വന്നത് എന്റെ ഗതികേടുകൊണ്ടാ. ഞാനും ഒരു മനുഷ്യസ്ത്രീയല്ലേ ദിവാകരേട്ടാ? എനിയ്ക്കും സംസാരിക്കേണ്ടേ? അതുകേൾക്കാൻ ആരെങ്കിലുമുണ്ടെന്ന ബോധ്യം വേണ്ടേ?' ഇവിടെ നിറഞ്ഞ കണ്ണുകളുമായി നമ്മുടെ ഇടയിലേയ്ക്ക് വരുന്ന സതി എക്കാലത്തെയും സ്ത്രീയവസ്ഥയെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നു. മീരയുടെ 'ഓർമ്മയുടെ ഞെര'മ്പിലെ വൃദ്ധ പറയുന്നതുപോലെ 'പെണ്ണായാൽ ചോറും കറീം വയ്ക്കണം പെറണം... ...' ഇതിനപ്പുറത്തേയ്ക്കുള്ള പൊതുമണ്ഡലം അധികാരി വർഗ്ഗത്തിന്റെ കാൽക്കീഴിലാണ്. അതിനെതിരെയുള്ള പ്രതിരോധങ്ങളായി മാറുന്നു ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒളിച്ചോട്ടങ്ങൾ.

വ്യവസ്ഥാപിത താല്പര്യങ്ങളെ മറികടന്നുകൊണ്ട് സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ ലോകങ്ങളെ വെട്ടിപ്പിടിക്കാനുള്ള ആഗ്രഹവുമായി ജീവിക്കുന്ന കഥാപാത്രങ്ങളെ ആർ. ഉണ്ണിയുടെ 'ആനന്ദമാർഗ്ഗം' എന്ന കഥയിൽ കാണാം. ഉഷ ടീച്ചറും, ആശാതോമസും, സുബൈദയും, രാധാമണിയുമൊക്കെ ചങ്ങലക്കെട്ടുകൾക്കുള്ളിലാണ്. കാലിന്റെ ഉപ്പൂറ്റിയിലെ വെടിച്ചുകീറിയ പാടുകൾ സങ്കടങ്ങളാണെന്ന് തിരിച്ചറിയുന്നവരാണ് ഇവരെല്ലാം. ഈ സങ്കടങ്ങളെ മറികടക്കാൻ ഇവർക്ക് കൂവേണ്ടി വരുന്നു. പാട്ടുപാടേണ്ടി വരുന്നു. അതിജീവനത്തിന്റെ പ്രതിരോധതന്ത്രങ്ങൾ കൂവലായും പാട്ടായും ഉണ്ണി വരച്ചിടുന്നു.

'തോടിനപ്പുറം പറമ്പിനപ്പുറം' എന്ന കഥയിലെ കുരുടി ഉമ്മച്ചിയുടെ യാത്രയും ഒരു തരത്തിൽ പ്രതിരോധമാണ്. കാപ്പിരികളുടെ നാട്ടിലേയ്ക്കും ലണ്ടനിലേയ്ക്കും മക്കയിലേയ്ക്കുമൊക്കെയുള്ള സങ്കല്പയാത്രകളാണ് കുരുടിയുമ്മച്ചിയും സുൽഫത്തും നടത്തുന്നത്. ജീവിതത്തിലെ അസ്വസ്ഥകളിൽ നിന്നുള്ള രക്ഷപ്പെടലുകളായി മാറുന്ന ഇവരുടെ ഓരോ യാത്രയും കുട്ടാമ്പുറം, വെനീസും അതിരമ്പുഴ, വത്തിക്കാനും കുമരകം, റഷ്യയും തെക്കേടത്ത് മനക്കാരുടെ കയ്യാല, ചൈനയിലെ വൻമതിലുമൊക്കെയായി മാറുന്നു.

ഇപ്രകാരം ആധുനികാനന്തര ചെറുകഥകൾ കുടുംബത്തിനുള്ളിലെ അധികാര പ്രതിരോധങ്ങളെ ഗൗരവമായി അടയാളപ്പെടുത്തുന്നു. സാമൂഹികാനുഭവങ്ങളെ അതിന്റെ സങ്കീർണ്ണതയിലും മാനുഷികതയിലും ഊന്നിക്കൊണ്ട് ആവിഷ്കരിക്കാനുള്ള ത്വര ആധുനികാനന്തര കഥാകൃത്തുകൾ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ജീവിത യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളോടുള്ള നാട്യങ്ങളില്ലാത്ത ആഭിമുഖ്യവും വ്യവസ്ഥകളോടുള്ള പ്രതിഷേധവും ഈ കഥകളിൽ കാണാം. പാരമ്പര്യത്തോടും, ഭാഷാപരവും മാനുഷിക ബന്ധപരവുമായ ക്ലീഷേകളോടും യാഥാസ്ഥിതികത്വത്തോടുമെല്ലാമുള്ള കലാപങ്ങളായി ആധുനികാനന്തര കഥകൾ മാറുന്നു.

നിമ്മി.എ.പി
അസി.പ്രൊഫസർ
ഗവ.ആർട്സ് ആന്റ് സയൻസ് കോളേജ്,
കോഴിക്കോട്